

Kirkonpalwelija

2
2014

Kirkonpalwelijat ry - 80 vuotta

1934
2014

Meidän kasikymppiset

Miltä näyttää tämän päivän 80-vuotias? Kahdeksankymppiset löytyy kokemuksen ja vuosien tuomaa viisautta. Ja edelleen innostusta uusien haasteiden edessä. Korjattavaakin varmasti löytyy, mutta myös on intoa tekemiseen ja uudistuksiin. Kahdeksankymppinen on edelleen kehityskelpoinen ja – kykyinen. Ennakkoluulottomasti haasteisiin ja mahdollisuuksiin suhtautuva. Kriittisyyttäkin löytyy, eikä juuria ja historiaa ole unohdettu.

Kirkonpalvelijat ry täyttää tänä vuonna kunnioitettavat 80-vuotia. Ja mielestäni edellä oleva kuvaus sopii tämän päivän yhdistykseemme.

Saamme olla ylpeitä, että yhdistyksemme perustamisaikana mukana olleet suntiot ja muiden ammattinimikkeiden edustajat olivat kaukonäköisiä. He näkivät työn ja siihen liittyvät ongelmat yhteisinä, ja halusivat olla tukemassa ja kannustamassa toisiaan työn tekemisessä. Tavattaessa kerrottiin miten töitä maamme eri puolilla hoidettiin. Tänäänkin opinto- ja koulutuspäivillä tavatessamme keskustelemme paljon samankaltaisista asioista, kuin vuosikymmeniä sitten. Yhdistyksemme alkutaipaleella valtaosa jäsenistä oli suntioita. Vuosien ja vuosikymmenten saatossa kun jäsenmäärä on kasvanut, on myös ammattinimikkei-

den määrä lisääntynyt samassa suhteessa. Tänä päivänä voimmekin puhua kirkon moniammattilaisten yhdistyksestä. Alusta asti tärkeää on ollut kristillinen arvopohja. Tänäänkin työmme perustuu tuolle samalle kristilliselle arvopohjalle, jossa korostuvat usko, toivo ja rakkaus, sekä ihmisen kunnioitus ja tasa-arvo. Suntion ammattitutkinto ja vuotuiset koulutuspäivämme perehdyttävät meitä ammattietiikkaamme, sekä oman persoonan ja ammattitaidon kehittämiseen.

Kirkon yleinen virka- ja työehtosopimus 2014-2016 eli KirVESTES ilmestyy painosta toukokuun aikana. Toivon, että se on jokaisen työntekijän käytettävissä mahdollisimman pian. Uudistuneesta kirjasta löytyvät myös kaikki viimeisten sopimusneuvotteluiden tuomat uudistukset. Niistä on tarkemmin kirjoitettu toisaalla tässä lehdessä liittomme toiminnan johtajan Ritva Rasilan kirjoituksessa.

Päiviemme aikana juhlistamme yhdistyksemme 80-vuotista taivalta. Noiden vuosikymmenen aikana on tehty paljon työtä kestävän perustan rakentamiseksi ja saavutettu monia merkittäviä tuloksia neuvottellen, keskustellen ja yhdessä asioita pohtien. Yksi saavutuksista on ehdottomasti koulutuksen edistäminen ja etenkin suntion ammattitutkinnon saaminen kirkonpalve-

lijoille. Pienimuotoista koulutusta edustavat myös yhdistyksemme järjestämät opinto- ja koulutuspäivät, jotka myös kirkkotyönantaja hyväksyy ja johon osallistumismaksut maksaa pääosin työnantaja.

Juhannuksen jälkeiset päivät Turussa, Suomen vanhimmassa kaupungissa. Elävää historiaa vuosisatojen varrelta. Messu Turun tuomiokirkossa Suomen kansallispyhäkössä antavat arvokkaat puitteet yhteisille päivillemme.

Tervetuloa Turkuun! Aurinkoista kesää ja virkistävää kesälomaa kaikille.

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Rakas Jeesus, Sinä osoitit opetuslapsillesi vilpitöntä rakkautta.

Sinä et katsonut ulkokuoreen, vaan näit suoraan sydämeen.

***Sinä et arvosta ihmistä hänen saavutustensa perusteella,
vaan rakkautesi on ehdotonta ja lujaa.***

Herra, herätä meissä rakkaus sinua kohtaan.

Sinä tiesit oman kutsumuksesi ja sen, mihin se oli sinut johtava.

***Ohjaa meitä ottamaan vastaan se kutsumus,
jonka sinä meille annat koko elämäämme varten.***

Anna-Mari Kaskinen

Suomen Turku kutsuu kirkonpalvelijoita

Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja koulutuspäiviä vietetään Turussa 24.-25.6.2014. Samalla yhdistys viettää 80 -vuotisjuhlaansa. Iltoisemme siitä, että järjestönne juhlii merkki-vuottaan Suomen Turussa.

Juhlan yksi keskeinen paikka on Turun tuomiokirkko. Myös sillä on tänä vuonna juhluvuosi. Turun tuomiokirkon kellon 12 lyönnit ovat radion välityksellä tulleet tutuiksi jokaisessa suomalaishuoneessa kesäkuun 19. päivästä 1944 alkaen. Päätoimittaja, mesenaatti Amos Andersson oli julkaissut Hufvudstadsbladetissa kirjoittamansa isänmaallisen runon joitakin viikkoja aikaisemmin. Se alkoi: "Kuulkaamme joka päivä vanhalta ristin paikalta, Auran rannalta tuomiokirkon korkeasta tornista, jonka kellot laskevat tunnit, jotka lipuvat kuin mahdava virta ajan tummaan mereen, kuulkaamme kellojen kumeat lyönnit, kun päivän kahdestoista hetki on käsillä."

Runon innoittamana Yleisradion silloinen ohjelmajohtaja esitti tuomiokirkon 12 lyöntien ottamista ra-

dion päivittäisiin lähetyksiin. Ruotsissa oli tapana radiossa soittaa Tukholman kaupungintalon kelloja ja Englannissa parlamenttitalon Big Benin kelloja.

Suomessa elettiin vaikeita sodan aikoja. Karjalan kannas oli murtunut ja vihollinen hätyytteli Viipurin porteilla. Vuonna 1944 heinäkuun 16. päivänä, kun Suomen kohtalo näytettiin synkältä, puhui presidentin rouva Gerda Ryti 12 lyöntien jälkeen radiossa Suomen kansalle. Hän liitti rukousvetoomuksessaan tuomiokirkon 12 lyönnit ja isänmaan kohtalon toisiinsa. Hän vetosi suomalaisiin: "Hiljentyköön siis jokainen kansamme jäsen tuona hetkenä rukoukseen Kaikkivaltiaan eteen. Ja me kasvamme niinä hetkinä yhdeksi rukoilevaksi kansaksi, joka saa uskoa löytävänsä Jumalan avun."

Kirkonpalvelijoiden tehtävänä on mm. soittaa kirkkojemme kelloja. Kellojen soitolla sanotaan olevan kolmenlainen tehtävä. Ne särkevät salamoita, itkevät kuolleita ja kutsuvat eläviä. Juhannuksen jälkeisenä keskiviikkona Turun tuomiokir-

kon kellot kutsuvat teitä kirkonpalvelijoita

Suomen kansallispyhäkköön hiljentymään Jumalan eteen ja kiittämään Hänen hyvyydestään. Toivon, että juhlanne Turussa muodostuisi onnistuneiksi ja rakentaviksi. Samalla saan lämpimästi onnitella järjestöänne 80 vuoden työstä ja toivottaa kaikille kirkonpalvelijoille Jumalan siunausta. Olette sydämellisesti tervetulleita Suomen Turkuun!

Heimo Rinne
Tuomiorovasti

Iki-aikojen kirkko

Turun tuomiokirkko on seissyt Unikummulla jo yli 750 v. – Sama työnantaja – 20:stä tulipalosta ja 6:sta sodasta ja ryöstöistä huolimatta.

Viikinkien vanha hopeatie kulki: Kiova - Novgorod - Koroinen.

Muinaisten valloitusretkien muistot Kalevala-koru, jo 40-luvulla talensi jälkipolville. Saksalaiset hansas-laivat uivat syvällä, eivät pystyneet rantautumaan Koroisiin, vaan pysähtyivät Åboon, Jokelan pieleen kylä-yhteisöön Unikummun vieressä ja rakensivat ns. Kauppakirkon Unikummulle **Neitsyt Marialle**. Kaupunki alkoi hahmottua ja

myös Dominikaanit saapuivat jo v. 1246.

Kirkko saa v. 1300 Piispallisen statuksen ja **Pyhän Henrikin** toiseksi suojelijakseen.

EI OLE PELASTUSTA ILMAN VAARAA

Novgorodilaiset tuhoavat jo v. 1318 Kuusiston piispankartanon arkistoihin, sekä tuomiokirkon ja kaupungin. Seuraava sukupolvi kamppaili vaikeuksissa, eikä helppoa ollut hurskaalla **Piispa Hemmingiläkään**, joka 28 v. Yritti palauttaa kirkkomme kunnian. Birgittalaispiispan vaikutus on tänä päivänä

vielä voimassa Turussa. Katolinen, Autuaan Hemmingin ja Pyhän Birgitan kirkko ja luostari ovat siitä elävä esimerkki, puhumattakaan Autuaan Hemmingin reliikki-lippaasta, joka tuhoista huolimatta on säilynyt kirkossa 500 v.

Herra antoi ja herra otti: v. 1396 hyökkäävät **Vitaaliveljet** Gotlanista ja tuhoavat taas kaiken.

UUSI YLÖSNOUSEMUS

Rakentaja-piispat: **Bero Balk, Maunu II Tavast ja Kondrad Bitz** luovat kirkon nykyisen ilmeen, vaikka kaupunki palaa 5 kertaa. Ruttoakin raivoaa, mutta kirkko saa upean

pääkuorin 8-kulmaisine pylväineen. Kirkkoon tulee 42 alttaria, joista 12 on pyhitetty naisille. Keskilaivan tähtiholvi kohoaa 24 metrin korkeuteen. Kirkon itäpäähän tulee kaikkien pyhien kappeli, jossa sijaitsee nykyinen pääalttari.

Ympärysmuuri ulkopuolella viisine torneineen suo myös turvaa maitse tulevia vihollisia vastaan. Muuri tuhoutuu vasta 1827 suuresa Turun palossa. Mainittakoon vielä, että 2 keski-aikaista piispaamme olivat olleet myös Pariisin yliopiston rehtoreita ja ilmestyy myös I kirkollemme suunnattu kirja: **Mis-sale Aboense.**

KATOLISEN RENESSANSSIN LOPPU

Jo vuonna 1509 tanskalainen **Otte Rud** ryöstää kirkon, piispansauvan, mitran ja kuparikattoa ja 1522 **Severin Norby** jatkaa tuhoja ja valloittaa Turun linnan. Pelastajaksi ilmestyy **Kustaa Vaasa**, joka ottaa suuren lainan lybekkiläisiltä kauppiailta ja vapauttaa linnan. Hän ymmärsi myös Lutherin opetuksista, että kirkkoa ei tarvitse johtaa Vatikaanista. Lainan takeeksi hän takavarikoi kirkon omaisuuden. Kellot vietiin Tukholmaan ja sulatettiin tykeiksi, kirkkotekstiilit menivät Vaasan prinsessoille, "turhat" alttareiden hopeiset reliikkiasiat ja ehtoollishopeat siirtyivät kruunun haltuun. Alttareiden "pyhimyskuvat ja veistokset", jotka eivät kuulu raamattuun, poistettiin ja tulipalo v. 1546 tuhosi lopun ns. keski-aikaisesta miljööstä. **Mikael Agricola** ja suomenkieli on kuitenkin voitto kotiin ja 1537 on saarnattava myös suomenkielellä. Mutta vielä 3 suurpaloa tuhosi kirkkoa ja kaupunkia.

Kirkko jäi kuitenkin luterilaiseksi **Kaarle Herttuan** valloitusten jälkeen 1593.

KREIVIN AIKAAN

Vielä 3 paloa ennen ns. suurvalta-aikaa. **Kreivi Brahe** perustaa Akatemian, mahtiporvarit rakentavat

kaupunkia ja ostavat itselleen hautaholveja entisistä pyhien kappelista. Hautakammioita syntyy 90 ja jos suku kuolee tai muuttaa pois, hauta myydään uudelleen. Lisäksi on multahautoja, luukamareita, joista suurin tyhjennettiin sakariston ulkopuolelta 1976 ja 1230 vainajaa siirrettiin uudelle hautausmaalle muistokiven alle. Kirkosta tuli aikansa barokkitaiteen monumentti: pylväissä oli aatelisvaakunoita, muotokuvia. Alttari siirtyy kaikkien pyhien kappeliin, kuninkaantuolit ja penkkijärjestys ilmentävät ajan henkeä. Turun palon takia saamme vain kalpean aavistuksen tuosta ajasta: **Åke Tottin** hautamonumentti, sotureiden hautakivet ovat pieni, mutta edustava näyttö tuosta menneisyydestä.

ISO-VIHA JA PIKKU-VIHA 10 v. SOTAA

Uusilla sukupolvilla on taas uudet haasteet: 1713 venäläiset valtaavat kaupungin 8:ksi vuodeksi, kirkko ryöstetään, rahalla pääsee pakenon Ruotsiin, köyhät kyykkyyn. Kirkon sakaristo on kasakkojen hevostalli ja muonavarasto. 1721 rauha ja taas uusi sota 2v. Rutto tappaa mm. 1500 venäläistä. Kirkkoon hautaamista rajoitetaan ja kielellään kokonaan 1786.

Tästäkin selvittiin ja toistuvien tulipalojen takia torniin asennettiin Suomen 1. ukkos-johdatin v. 1791.

TSAARIN AIKA RAUHAN AIKAA

Venäjän Tsaari Aleksanteri I ja Ruotsin Bernadotte solmivat rauhahan 1812, jolloin Suomi erotettiin Ruotsista autonomisena ruhtinaskuntana Venäjään. Tsaari korjaa kirkon, antaa Suomelle oman arkkipiispan **Jakob Tengströmin** v. 1817. (nyt on numerolla 14 Kari Mäkinen). Seuraava Tsaari Nikolai lupaa rahat kuparikattoon, mutta työn ollessa kesken syyskuun 4p 1827, sytyttyy palo, tois puoll jokka, puutorilla ja illalla klo 9 alkaa myrsky ja klo 12 yöllä on kirkko ilmilieikeissä. Torni romahtaa alas. Kellot sulavat, Aurajoki kiehuu. 8:ssa tunnissa 2500 kotia tuhoutuu. 11.000 ihmistä jää talvea vasten kodittomiksi.

Mutta jo seuraava sukupolvi korjaa kirkkoa. Usko, toivo ja rakkaus kantavat jälleen.

MUISTOISTA VOIMAA

Hovimaalari Ekman koristaa pääalttarin Suomen ensimmäisillä freskoilla 5 v. Seuraava sukupolvi kunnostaa ryöstetyt hautaholvit. Topelius kerää Suomesta ja Venäjältä ja mm. Kaarina-kuningatar saa uuden, upean hautamonumentin. Turkulais-venäläinen, Tsaarin hovitaiteilija, **Wladimir Scherzko** lahjoittaa upeat lasimaalaukset, opettaa suomalaisia veistä-

Miten meidän käy – mikä on kirkon tulevaisuus?

Onko kirkon aika ohi?

Kirkko sanalla on monta eri merkitystä. Se voi tarkoittaa kristikuntaa, kirkkokuntaa, paikalliskirkkoa, kirkkorakennusta, yksityistä seurakuntaa tai ”pyhiin yhteisöä”. Tässä yhteydessä tarkoitan käsitteellä kirkko joko kristikuntaa tai paikalliskirkkoa.

Tarkoitukseni on keskittyä käsittelemään ylläolevia otsikoita toisaalta kristikunnan (kristinuskon) ja toisaalta paikalliskirkon eli Suomen evankelisluterilaisen kirkon näkökulmasta Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja koulutuspäivillä Turussa tiistaina 24.6.2014.

Maailman uskonnot 2013 tilaston mukaan koko maailman väestöstä kristittyjä on 33 %, muslimeja 22,9 %, hinduja 13,7 % ja uskonottomia 9,6 %. Kristittyjen määrän arvioidaan olevan vuonna 2050 36 %. Jos näin käy, niin kristityillä näyttäisi menevän suhteellisen hyvin. Samanaikaisesti muslimien ja uskonottomien määrä näyttää kasvavan jopa enemmän kuin kristittyjen. Tämä tuo tietysti omat haasteensa kirkolle.

Suomen evankelisluterilaisen kirkon jäsenmäärä jatkaa laskuaan. Kirkkoon kuului vuonna 2013 75,2 % koko väestöstä (vuonna 2012 76,4 %). Kirkosta erosi vuonna 2013 58965 henkilöä, mikä on 43,5 % enemmän kuin vuonna 2012. Tämä ei voi olla vaikuttamatta esim. rankalla tavalla seurakuntien talouteen. Tässä suhteessa kehitys on ollut julmaa. Vuonna 1980 kirkkoon kuului vielä 90,2 % väestöstä ja vuonna 2008 80,6 %.

Kun noita lukuja tarkastelee, niin ymmärtää hyvin sen, miksi on vakavasti kysyttävä: **Mikä on kirkon tulevaisuus? Onko kirkon aika ohi?** Miksi ihmiset jättävät kirkon? Miksi ”tuote” ei käy ”kaupaksi”?

Monenlaisia syitä on esitetty syyksi sille, miksi jäsenpako näyttää voimistuvan. On arveltu, että kirkkoa repivät sisäiset ristiriidat konservatiivien ja liberaalien välillä olisivat luoneet kirkosta sellaisen kuvan, joka saa ihmiset lähtemään siitä pois. Toisaalta on ajateltu, että Luther-säätiön tapa vastustaa naispappeutta ja lestadiolaisen liikkeen piirissä tapahtuneet lasten

Keijo ja lapsenlapsi Erica (4 v.) retkellä, makkaraa paistamassa.

hyväksikäyttötapaukset ovat vahingoittaneet kirkon mainetta.

Kirkko on kaikesta huolimatta vakavan paikan edessä, kun se yrittää löytää keinoja jäsenkadon pysäyttämiseksi ja taloutensa korjaamiseksi. Tästä huolimatta on uskallettava kysyä rohkeasti: **Miten meidän käy?**

Keijo Toivanen
Kunniasuntio

jiä tekemään vaakunoita ateljeesaan Firenzessä. Palon jälkeinen ympäristö saa puistot patsaineen ja suuri, eteläinen portaikko länsipäädyssä kunnostetaan.

Itsenäinen Suomi jatkaa työtä. Lämmityksen uusiminen päästää arkeologit hautaholveihin. Rikkinäiset, ryöstetyt arkut jätetään paikoilleen, mutta hajanaiset irtoesineet inventoidaan ja siirretään varastoon. Hautakivet kiinnitetään ja uusitaan rikkoutuneet. Sodan vaurioittavat kirkkoa vain vähän. Jatkosodan aikana yksi pommin siru

rikkoi pari lasimaalausta. Tuomio-kirkon kellot lyövät yleisradiossa joka päivä klo 12.00. Se on viesti kiitoksesta ja rukouksesta koko kansallemme.

ELÄVÄ PYHÄKKÖ

Kirkko palvelee kaikenikäisiä. Vihi-tään, kastetaan, ripittäydytään ja siunataan lepoon. Palveluksia pidetään 5:llä kielellä. 4:t urut, cembalo ja piano: katedraalikuoro; poika-kuoro; ruotsalaiset kuorot konsertoivat. Lapset etsivät kissantassuja lattiaista tai hämmästelevät vaa-

kunoiden tiikeriä, kukkoa tai shäferiä, joku löytää jopa 30 enkeliä. Kun astut kirkkoon, jalkojesi alla lepää yli 4000 vainajaa. Edessäsi miltei 100m matkaa naimisiin. Luo katseesi ylös kuorin kattoon. Siellä sinua tervehtii Lapsi-Kristus, voiton ruhtinas auringon ympäröimänä, risti voiton merkinä!

Suomen Turku - Åbo Santa
Aiju von Schöneman

Kevennä siivoustyötäsi oikeilla valinnoilla

KiiltoClean on johtava suomalainen puhtaus- ja hygieniaratkaisujen toimittaja Suomessa. KiiltoClean on osa Kiilto Family konsernia, joka on täysin kotimainen perheyri-tys. Työntekijöitä konsernissa on n. 800 henkilöä. Haluamme toimia vastuullisesti kaikessa mitä teemme. Meille Kiiltolaisille on tärkeää kantaa vastuuta ihmisistä ja ympäristöstä – niin omasta henkilöstöstä ja asiakkaista kuin ympäröivästä yhteiskunnasta. Minä olen ollut KiiltoCleanin palveluksessa kolme vuotta ja vastaan ammattisiivous-aineista sekä välineistä julkishallinnon kohteissa Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Pirkanmaalla, Koulutukseltani olen siivousteknikko.

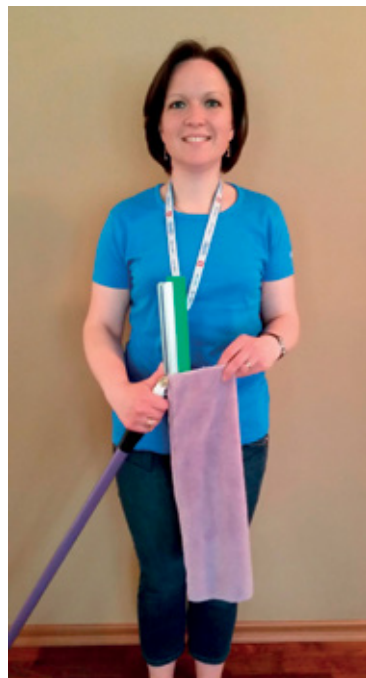
Siivoustyö on nopeasti kehittyvä ja kasvava ala. Vaikka työmenetelmät kehittyvät ja työ koneellistuu, on työvoima erittäin tärkeässä roolissa siivoustyössä. Siivoustyö on keskiraskasta työtä ja jotta olisimme työkykyisiä vielä eläkepäivien koittaessa, on tehtävä oikeita ergonomisia valintoja.

Lähtökohtana kevennettyyn ja ergonomiseen siivoustyöhön on hyvä työn suunnittelu. Kun tiedetään tilojen käyttötarkoitus ja -taajuus sekä likaantuvuus ja tunnetaan pintamateriaalit ja niiden hoidettavuus voidaan tilaan suunnitella oikeat menetelmät, aineet, välineet ja koneet. Työvälineissä tulisi huomioida monikäyttöisyys, kestävyys sekä soveltuvuus erilaisille käyttäjille. Siivousvaunuissa ajoaisan ja jätessäkitelineen tulisi olla säädettävissä, välinevarsien tulisi olla säädettävissä käyttäjän ja käyttökohteen tarpeita vastaavaksi. Tärkeää on myös, että säätövarren säätää muistetaan hyödyntää työssä. Taso- ja pystypintojen siivousta voi-

daan keventää ja työasentoja parantaa myös varrellisilla välineillä. Yhdistelmäkoneen ajo-ominaisuudet tulisi myös olla säädettävissä käyttäjän ominaisuuksien mukaan.

Yhdistelmäkoneen tulisi olla jokaisen siivoajan paras kaveri lattioiden siivouksessa. Lattioiden koneellinen puhdistus takaa riittävän puhtaustason pinnoilla ja helpottaa huomattavasti käsimenetelmien käyttöä. Tämän päivän lattiämateriaalit myös vaativat koneellisia siivousmenetelmiä. Koneiden käytön pitäisi olla rutiinin omaista ylläpito-siivouksessakin. Tämä on mahdollista, kun kone valitaan oikein kohteen mukaan ja huolehditaan riittävästä käyttöopastuksesta sekä perehdytyksestä. Yhdistelmäkoneen lisäksi jokaisella siivoustyötä tekevällä tulisi olla mahdollisuus huoltaa tekstiilit pyykinpesukoneessa. Suuri osa siivoustekstiileistä on mikrokuituisia ja erittäin tehokkaita lian irrottajia. Koska kuitujen väliin kertyy likaa, tekstiilit tulee puhdistaa myös tehokkaasti eli koneellisesti ja riittävässä lämpötilassa.

Käsimenetelmiä käytettäessä on tärkeää, että veden määrä välineessä on oikea. Vettä käytetään mahdollisimman vähän. Mitä kevyempi menetelmä, sen kevyempi työ on tekijälle. Veden tarpeen määrittelee lika, sen määrä ja kiinnittymistapa. Oikeiden menetelmien valinta vaatii ammattitaitoa. Siivoustyö pyritään tekemään aina mahdollisimman luonnollisissa työasentoissa ilman turhia kuroteluja ja käsien nostelua hartiatason gläpuolelle. Tarpeetonta nostamista ja kantamista sekä päällekkäisiä työmenetelmiä tulisi välttää. Nämäkin ovat tärkeä osa hyvää työsuunnittelua. Hyvän työnohjauksen ja perehdytyksen avulla

pystymme ymmärtämään miten voimme itse keventää omaa työtämme.

Tässä muutamia yksinkertaisia esimerkkejä, joilla voisi aloittaa oman työn keventämisen. Tarkista, että menetelmäsi on oikea tilan likaisuuden mukaan ja säädä välineen varsi sopivalle työskentelykorkeudelle. Muista käyttää vartaloasi tasapuolisesti, opettele molempikäitiseksi. Vältä vääntö- ja puristusliikkeitä, hyödynnä pyykinpesukonetta tekstiilien esikäsitelyssä. Mene lähelle siivottavaa kohdetta, nojaa, ota tukea tai vaikka istahda välillä, jos työ on mahdollista tehdä istuen. Valitse ja annostelee puhdistusaineet oikein.

Tavataan Turussa opinto- ja koulutuspäivillä 24.6. aiheen merkeissä ja pureudutaan siellä asioihin vielä perusteellisemmin.

Päivi-Leena Salvander
Myyntiedustaja
KiiltoClean Oy

Tervehdys Kirkonpalwelijat!

Kesä odottaa jo nurkan takana ja lomat ovat kaikkien mielissä tai ainakin odotuksissa. Meillä kaikilla on edessä vielä monenlaisia keväthuhlia ja -kirkkoja. On jokunen konfirmaatiomessukin, eikö totta. Mutta kesä koittaa ja armahtaa meitä kaikkia pitkän talven jälkeen, uskoa pois.

Tämän kevään aikana on todennut se, että teemme erittäin vaarallista työtä. Tältä ainakin kuulosti, kun kuunteli mediassa käyty keskustelua Suvivirren vaarallisuudesta. Tuo Suvivirsi, joka on meille kaikille niin rakas ja kuuluu olennaisena osana vuoden kiertokulkuun, on yhtäkkiä mitä hirmuisinta sananjulistusta. Jos niin on, niin olkoon. Ehkä sitten onkin aika laulaa tuota virttä suuremmalla ilolla ja antaumuksella, jotta se valaisisi kaikkein synkimmät ja pimeimmät mielet siihen iloon ja valoon, jota me kaikki edustamme työssämme.

Muutoinkin on käynyt vahvasti selväksi, että kirkko ja sen työntekijät edustavat nyt sellaista tahoa maailmassa, joka tuntuu tavalliselle suomalaiselle hurjan vieraana. Joutuu väkisin miettimään, missä kohdin tällainen ilmapiiriin muutos tapahtui.

Kirkko edustaa tässä maailmassa sellaista pyhää ja hyvää, joka tämän maailman pimeyden keskellä on liian häikäsevä ja liian valaiseva. Edustamme yhteisöä, joka pitää huolta muista ihmisistä ja haluaa elää yhteydessä Jumalaan ja toisiin ihmisiin. Tämän päivän ihminen sen sijaan käpertyy omaan erinomaisuuteensa, viihtyy oman kannettavan tietokoneen tai tablettilaitteen kanssa ja seurustelee korkeintaan netin välityksellä muitten ihmisten kanssa. Onhan tällaisessa tilanteessa päivänselvää, että välittävä ja sosiaalinen kirkko on outointu, jos mikä.

Tässä ajassa ja tässä hengessä meidän tulee pitää yhtä ja olla rohkeita ja reippaita siinä työssä, mitä itse kukin teemme. Olemme kaikki Jumalalle rakkaita työtovereita ja Häneen saamme kaikki turvata.

Kesän yksi mielenkiintoisimmista tapahtumista on jälleen juhannuksen jälkeen. Tapaamme Kirkonpalvelijoiden neuvottelupäivillä Turussa. Juhlimme kunniaakkaaseen 80 – vuoden ikään ehtinyttä Kirkonpalvelijoiden yhdistystä ja saamme pohtia yhteisöllisesti tulevaisuuttamme ja työtämme uudistuvassa kirkossamme. Odotan tapaamisiamme innolla.

Siunausta työhönne sekä iloa ja riemua kesän odotukseen Teille kaikille,

Tiina Heino
Hallituksen puheenjohtaja
Kirkon alat ry

Yhteistyön ytimessä

Tule ja tutkitaan yhdessä, miten edistää yhteistyötä tiukassakin tilanteessa. Oivalla, mitkä tekijät luovat omassa työyhteisössä toimivan yhteistyön puitteet.

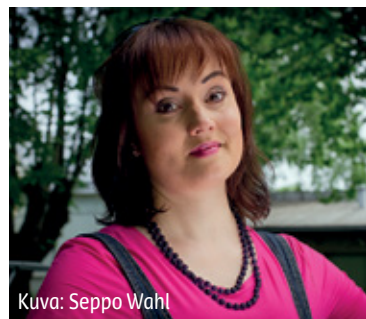
Pohdimme luennon aikana, miten työyhteisön jäsenten erilaiset totuudet rakentavat yhteistyötä? Tai, mistä arvot oikein kertovat? Entä, miten ne kytkeytyvät työn arkeen? Ja, millä tavoin suunnata huomiot onnistumisiin ja vahvistaa ihmisyhtäisyyttä kohtaamistilanteissa. Välikillä on voitava myös sanoa ei. Miten se teillä onnistuu?

Työyhteisön käsikirjoitus kumpuaa työpaikan kulttuurista. Se sisältää vallitsevat arvot, totuudet ja toimintamallit. Käyttäytymisellä ilmaisemme, miten sijoitamme

itseämme käsikirjoitukseen ja työyhteisön tarinan juonenkulkuun. Työyhteisön ydin on ihmisten välinen toiminta.

Miten tällä hetkellä vastaisit esimerkiksi alla oleviin kysymyksiin:

- mistä tunnet työssäsi aitoa ylpeyttä?
- missä tänään, tällä viikolla, tässä kuussa koit onnistumisen tunteita?
- mikä työssä todella innostaa?
- minkälaisia toiveita ja odotuksia sinulla on työltä?
- mitä arvostat työkavereissasi?
- mitä arvostat itsessäsi?

Kuva: Seppo Wahl

Työhyvinvointipäivän ei tarvitse olla kerran vuodessa. Se voi olla joka päivä.

Tervetuloa Yhteistyön ytimessä-luennolle ti 24.6.2014 klo 13-14:15!

Terhi Mäkinen
työyhteisökouluttaja,
muutosvalmentaja, Social
Panorama Consultant, coach,
toimittaja

Hiljaisen tiedon lähteellä

Vanhassa alumiiniämpärissä se on; aarteeni. Kohta lähden sitä vie-mään. Otan mukaani pienen lapion. Aion mennä polkupyörällä. Ensimmäinen mäntikkokankaita mutkittavaa hiekkatietä ja sen loppuessa jatkan polkua pitkin. Sitten ajan vielä synkän kuusikon läpi.

Aukean reunasta jo nähen kohteeni. Viime talvena hakkasivat alueen, jossa aarteeni kätköpaikka tulee tästä lähtien olemaan. Onneksi jättivät lähteen ympärille joitakin puita. Miten kirkas vesi voikaan olla. Sieltä hiekkakerrosten alta pulpuaa kokoajan uutta ja niin vilvoittavaa. Olen monta kertaa ammentanut ilolla siitä lähteestä.

Miten paljon olen saanutkaan hiljaista tietoa luonnosta. Satojatu-hansia, varmaankin miljoonia askeleita metsissä, soilla, tuntureilla. Kosketus puiden kaarnaan, naavaan, yrtteihin, sieniin, lintujen siipien suhinaan. Lukemattomia nuotioita, savuntuoksuisia eräkämppejä, tyyniä järvenselkiä melomalla, öitä tähtikirkkaan taivaan alla.

Miten paljon hiljaista tietoa minulle annettu myös ihmisten kohtaamisissa, rinnallakulkiessa. Murheenmurtamia, ahdistuneita, iloa hehkuvia, onnellisia ystäviä, tuttavia, meneviä, tulevia, ohikulkevia. Sattumalta kohdattuja tai sovittuja

tapaamisia... yhtä kaikki läsnäoloa ihmisenä.

• • •

Tämä Turun tapahtuma on neljän vuoden tauon jälkeen ensimmäinen koulutus minulle. Jännittää ja etsin kuumeisesti hukassa ollutta palloa. En tiedä, löydänkö sitä kesäkuun loppuun mennessä... saa nähdä? En olisi lähtenyt tähän hankkeeseen yksin. Sanoin Hartikaisen Karille, kun hän kysyi Opinto- ja koulutuspäiville, että tulen, jos voin pyytää mukaani kaveriksi toisen kouluttajan.

Silloin mie voisinkin olla rauhassa tarinakertoja, taitelijaa, elämän ihmettelijä ilman tiedollisia paineita ja toinen kouluttaja voisi puolestaan avata faktaa ja työkaluja hiljaisen tiedon merkityksen ymmärtämiseen sekä käyttöönottoon.

Minulla itselläni on viime vuosina kertynyt lisää hiljaista tietoa loppuunpalamisesta. Erityisesti kokemus on kyllä kasvanut selviytymisen ja voimaantumisen puolella. Tämä viimeisin, kolmas, vuosikymmen vaihteessa tapahtunut burnout, on ollut kohdallani rajuin ja kipein. "Viritetty VEE12" koneeni oli vienyt minua työelämässä ollessani huimaa vauhtia. Ahdistavista tunteistani sen huomasi, että sielu oli pudonnut kydyistä. Nyt sitten

Kuva: Tarja Lehtola

neljä vuotta korkeintaan kahdella pytyllä... tai oikeammin välillä ihan hiljaa vuosia paikoillaan varikolla hengailen. Aika tekee ihmeitä.

Tämän vuoden aikana hiljainen tieto kertynyt käsien kautta tuohia irroitellen ja lämmitellen tuvan uunina. Hiljainen tieto on kavanut karkalanpiirakoita leipoessa, keittäessä puolukkapuuroa ja valmistessa dyykatuista elintarvikkeista perheelle maittavaa ruokaa. Koko talven olen ruokkinut täällä mettän keskellä asuessa tiaisia, tikkoja ja oravia. Se on ollut minulle erityisen tärkeää.

Hidas elämä on mahdollistanut henkiinjäämisen. Ihanaa nähdä teitä siellä Turussa <3

Pitkän ja uuvuttavan taipaleen jälkeen mie oon onnellinen Ukko :)

Kiitos elämänlahjasta Luojalle, kiitos...

Ukko Kärkkäinen
Runoilija

Työelämän murros – rakenteiden uudistusta, hiljaista tietoa ja mielenrauhaa

Meneillään on vuosisadan syvin murros niin taloudessa, yhteiskunnassa, arjessa kuin arvoissa. Työelämä on myös rajussa murrosvaiheessa. Vanhat rakenteet, ajattelu-, toiminta- ja osaamismallit eivät enää toimi. Kaikki työelämän toimialat ja sektorit ovat suurien rakenneuudistusten edessä. Myös

kirkko. Liian moni ihminen on vaarassa uupua.

On aika kyseenalaistaa nykyiset tavoitteet, rakenteet ja tuottavuuden mittarit. Kun tämän päivän mittarit korostavat vielä panos/tulos-tehokkuutta, tai byrokratian koukeroita, niin tulevaisuuden odotuksissa joustavat rakenteet

ja luova työote ovat menestymisen ja työhyvinvoinnin kivijalkoja. Ihminen ei ole vain järjellä työrobotti. Hän on ainutlaatuinen, luova, tunteva, ajatteleva, henkinen olento. Ihmistä ohjaavat arvot, itsetuntemus, tunteet, motivaatio sekä osaaminen.

Nyt on juuri oikea hetki kysyä, mistä ja miten syntyy tulevaisuuden inhimillinen, osaava pääoma - hyvinvoiva ihminen työssä ja arjessa? Miten tätä inhimillistä pääomaa ruokitaan ja kehitetään työyhteisöissä? Millaista osaamista ja millaisia taitoja tulevaisuuden työelämä edellyttää? Kuinka hyvin meidän piilossa olevat kyvyt on osattu ottaa käyttöön tämän päivän työelämässä? Kuinka paljon meidän yksilöiden tai esimiesten tulee ymmärtää meneillään olevasta murrosvaiheesta? Mistä työelämän uudistus tulisi aloittaa? Mikä on työyhteisöjen ja (virtuaalisten) verkostojen rooli jatkossa? Mistä voimaa, motivaatiota, tasapainoa työn ja arjen kasvaviin haasteisiin? Mistä ruokaa henkiseen nälkäämme?

Hiljainen tieto menestystekijänä murroksessa

Työelämän murroksessa hiljaisen tiedon merkitys menestystekijänä kasvaa. Hiljainen tieto on arvokain osa yksilöiden osaamisesta. Tiedämme enemmän kuin pystymme kertomaan. Hiljainen tieto syntyy käytännön työssä kokemuksen ja oppimisen kautta. Se on taitoja, kokemusta ja näppituntumaa. Hiljainen tieto on vaikeasti tunnistettavissa ja siirrettävissä toiselle. Organisaatioissa kriittinen osaaminen on suurelta osin hiljaista tietoa. Menestymisen kannalta se voi olla joko vahvuus tai heikkous. Organisaatio, joka ei pysty tunnistamaan, tai hyödyntämään omaa, merkityksellistä, hiljaista tietoaan, ei menesty kauan rajusti muuttu-

vassa toimintaympäristössä. Vanhoista työmalleista liian tiukasti kiinnipitäminen voi olla myös kohdalokasta.

Hiljaisen tiedon johtaminen onkin keskeinen osa kaikkien organisaatioiden tulevaisuuden menestysreseptiä. Kun kaikkien hiljainen osaaminen saadaan käyttöön, kehityksen edellyttämien innovaatioiden luonti paranee. Työn tuottavuus ja työhyvinvointi kasvaa. Eläkkeelle lähtevien arvokas tietämys saadaan siirrettyä.

Tulevaisuuden menestyjät - organisaatiot ja yksilöt - kyseenalaistavat tänään vallalla olevat ajattelumallit ihmisestä, luonnosta ja hyvinvoinnista. Tulevaisuuden menestyjät näkevät yksilöiden ja organisaation hiljaisen tiedon johtamisen avainmenestystekijänä. Menestyjät ovat löytäneet omat piilevät kyvykkyytensä, tiedot ja taidot, puutteet ja kehityspotentiaalin. He ovat myös oppineet hyödyntämään hiljaista tietoa osana organisaatioiden kestävää toimintaa. He tietävät miten ihmisen ainutlaatuisuus ja meissä piilevä kyvykkyys saadaan esiin ja kukoistamaan. He tietävät mistä ja miten ammennetaan työniloa, jakamista sekä mielenrauhaa?

Mielen rauhoittaminen elinehto tulevaisuudessa

Maailma ympärillämme muuttuu rajusti. Luova (työ)ote on menestymisen elinehto tulevaisuudessa niin työssä kuin arjessa. Byrokratian kankeat rattaat ja kvartaalitalouden tehokkuusodotukset syövät pohjan tulevaisuuden kehitykseltä ja luomiskyvyltä. "Ei voi olla yhtä aikaa tehokas ja luova". Tehokkuus ja luovuus edellyttävät ihmiseltä erilaista vireytystä. Mielen rauhoittaminen on hyvä keino laskea vireytasoamme. Tällöin ajatteleva, järjellä mielemme hel-

littää ja antaa tilaa luovalle (oikealle) aivopuoliskollemme.

Suosittuja mielen rauhoittamisen keinoja suomalaisille ovat perhe, ystävät, harrastukset, kulttuuri, kalastaminen, saunominen. Myös kesämökillä puuhastelu ja luonnossa samoilu rauhoittaa mieltä informaatiotulvan keskellä. Luonnon kauneus on aina kiehtonut ihmisiä kulttuurista ja osaamisesta riippumatta. Luonnon äänet, hiljaisuus ja kauneus saavat ajan ja kiireen pysähtymään. Luonto luo sisäistä rauhaa. Luonnossa suomalainen kokee olevansa aito, oma itsensä. Luonnossa kaikki liittyy kauniilla tavalla toisiinsa. Suuren Arkkitehdin siveltimen jälki luo harmoniaa, rauhoittaa mieltämme. Tunnetun taiteilijan mukaan, "aurionlaskussa on jotain pyhää", siksi emme koskaan kyllästy katselemaan sitä. Luonnon ja ihmisen vuorovaikutuksella on monia positiivisia, jopa mitattavissa olevia, vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin. Stressi lieventyy, verenpaine laskee, keskittymiskyky paranee, jopa muutamassa minuutissa. Tutkimusten mukaan etenkin mielipaikassaan ihminen rauhoittuu nopeasti. Mistä löytyy meidän mielipaikkamme - luonnossa?

Henkinen nälkä kasvussa – kirkon rooli tulevaisuudessa?

Paitsi luonnosta, yhä useampi meistä etsii mielen rauhaa sekä ratkaisuja arjen stressiin ja pahoinvointiin myös henkisyydestä ja hengellisyydestä. Kulutuskeskeinen, pinnallinen elämä, tosi-TV-ohjelmat ja kasvava informaatiotulva jättävät ilta illan jälkeen ammottavan tyhjiön sisimpäämme. Tässäkö tämä elämän ydin oli? Historiasta tiedämme, että juuri murrosaikana moni kyseenalaistaa vallalla olevan ajattelun peruspilarit ja arvopohjan. Yhä useampi meistä kysyykin, mistä löytyy py-

syvämpi mielenrauha ja vakaampi perusta elämälle murroksen kiihtyvässä myrskyssä? Mistä löytyy todellinen elämisen merkitys tässä kovenevassa maailmassa?

Murrosaika on aina sekä iso haaste että mahdollisuus niin yhteiskunnalle, organisaatiolle kuin yksilöille. Myös kirkolta murrosaika edellyttää hallinnollisia ja taloudellisia rakenneuudistuksia. Sa-

malla kun murrosajan kovuus kasvattaa ihmisten pahoinvointia, sen pinnallisuus synnyttää uudenlaisia henkistä nälkää. Tässä on erittäin suuri mahdollisuus kirkolle, sen ydinsanomalle ja palveluille. Nyt on juuri otollinen hetki toimia. Mistä löytyy ne rohkeat uudistajat, jotka avaavat ovia hengellisyys ja henkisyys uudelle nousulle tulevaisuudessa? Millainen on kir-

kon uudenlainen, ajan hengen ymmärtävä rooli ihmisen ja luonnon kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa? Miten kirkko kohtaa turhautuneen ja ahdistuneen ihmisen tulevaisuudessa?

**Tulevaisuusterveisin
Kaisa Kautto-Koivula
FT, tekn.lis., dosentti, yrittäjä**

Jo 80 vuotta nuori

Kirkonpalvelijat ry on liittomme vanhin jäsenyhdistys ja koko kirkon ensimmäinen ammattiyhdistys sanan varsinaisessa mielessä. Yhdistyksenne edunvalvonnan toimintatapa on alusta saakka ollut maltillinen mutta määrätietoinen.

Sain edellisen juhlanne yhteydessä kunnian kirjoittaa lyhyen historiihin yhdistyksenne toiminnasta ja silloin selailin läpi koko joukon Kirkonpalvelija-lehden vuosikertoja ja vanhoja asiakirjoja. Perustavassa kokouksessa 80 vuotta sitten päätettiin ammattiyhdistyksen perustamisesta ja vastavallitu johtokunta sai tehtäväkseen mm. tutkia mahdollisuutta hankkia yhdessä edullinen henkivakuutus tilanteeseen ”jos perheenisä sattuisi kuolemaan” – niin kuin pöytäkirjassa todetaan.

Kauniilla tavalla kirkonpalvelijoiden keskuudessa edelleen elää keskinäisen huolenpidon perinne, joka tuo hyvää asennetta koko liitollemme.

Toivotan vanhalle mutta nuorekkaalle yhdistyksellenne onnea ja menestystä myös tulevina vuosina!

Sopimuskorotus elokuun alussa

Kirkon yleinen virka- ja työehtosopimus 2014-2016 eli KirVESTES il-

mestyy painosta toukokuun puolivälin tienoilla. Sopimuskirjan koko kieliasu on tarkastettu ja toisaalta on pyritty mm. väliotsikointia käyttämällä helpottamaan sopimuskirjan käytettävyyttä.

Valtakunnallisten palkankorotusten mukaisesti 1.8.2014 on tulos 20 euroa lisää peruspalkkaan ja 1.8.2015 prosenttikorotus, 0,4 prosenttia peruspalkkaan.

Palkkauksen osalta on uutta työnantajan mahdollisuus kertapalkki- on avulla huomioida viranhaltijan/työntekijän taikka jonkun isomman tiimin onnistunutta työsuoritusta. Tämä kertapalkkion on pidettävä erillään HAVA:sta, joka on edelleen mahdollisuus seurakunnille.

Lomarahaa kokonaan taikka osa lomarahasta voidaan vaihtaa vapaaksi 1.4.2014 lukien. Lomarahasta vapaaksi vaihtaminen edellyttää, että työnantaja ja viranhaltija/työntekijä sopivat tästä yhdestä.

Loman siirtäminen niissä tapauksissa, joissa viranhaltija/työntekijä sairastuu vuosilomansa aikana, on nyt mahdollista välittömästi sairastumisen jälkeen. Enää ei siis tarvitse ensin sairastaa seitsemän päivää vuosiloman aikana, vaan loma voidaan siirtää heti. Edellytyksenä on, että viranhaltija/työntekijä pyytää siirtoa, ja että työkyvyttömyydestä on todistuksena lääkärintodistus.

Seurakuntien työaikajärjestelmiä kehitetään siten, että 1.1.2015 alkaa tämän työehtosopimuskauden kestävä työaikakokeilu kaikissa seurakunnissa. Suurimmat muutokset työaikakokeilussa kohdistuvat yleiseen säännölliseen työaikaan ja jaksotyöaikaan, jotka yhdistetään nimikkeellä yleistyöaika.

Yleistyöaikaa sovelletaan samalla tavalla sekä virkasuhteessa että työsuhteessa oleviin. Kokeilussa on uutta, että vuorokauden työajalle ei ole määritelty vähimmäistyöaikaa, ja mikäli työpäivän pituus on yli 9 tuntia, niin tämän jälkeen viranhaltijalle/työntekijälle maksetaan 20 % lisää eli ns. pitkä työpäivän korvausta.

Ylityömääräykset muuttuvat siten, että vuorokautinen ylityö käsitteenä poistuu. Jakson ylityö korvataan joko 50 %:lla taikka 100 %:lla tuntimäärien mukaan. Kokeilussa työaikakorvaukset suoritetaan ensisijaisesta rahakorvauksena, kuitenkin siten, että palkallisena vapaana annettava korvaus on edelleen mahdollista sovittaessa.

Uutta on myös mahdollisuus tehdä neljän päivän työviikko, jolloin viikon työaika tehdään neljänä päivänä viikossa. Tästä on sovittava työnantajan ja viranhaltijan/työntekijän välillä.

Ritva Rasila

OTTEITA HAMBURGER BÖRSIN HISTORIASTA

Nykyisen Hamburger Börsin tienoot ovat tiettävästi olleet asuttuja 1600-luvun puolivälistä lähtien. Vuonna 1827 Turun suurpalo tuhosi käsityöläisten rakennukset, jonka jälkeen Engelin uusi asemakaava muutti kaupunkikuvaa. Keskustaksi valittiin nykyisen Kauppatorin alue. Yhä käytössä oleva talo rakennettiin vuosina 1832-33, tosin ensin kaksikerroksisena. Tässä nykyään museoviraston suojelemassa talossa oli alkujaan kolme ulko-ovea ja v. 1837 korjauksen jälkeen vain yksi. 1890-luvun alussa tontti siirtyi kauppiaas Forssille, joka lunasti vaimonsa sukulaisten osuudet talosta.

Oscar Waldemar Aspelund aloitti ravintolatoiminnan 1895 avaamalla Hamburger Bierhallen (nyk. Oscar Pub & Grill). Vuosisadan vaihteen kiireettömässä tunnelmassa nautittiin muun muassa bliniä ja tuoretta kaviaaria, rapupiiraita sekä saluukukkoa. Tuolloin vain 23-vuotiaan ravintoloitsijan erikoisuus oli ”kramsfågel” eli syötävät pikkulinnut. Herrasväen herkut ovat Hamburger Börsissä aina olleet aikaansa edellä...

Ajan hengen ymmärsi aikoinaan myös Oscar ja päätteli aivan oikein, että herrasväkikin halusi joskus vaihtaa vapaalle. Viini on viisasten juoma, ajatteli Oscar ja haki alkoholin anniskelu-oikeuksia. Perusteluksi tuo nuori ravintoloitsija kertoi, että koskapa osa asiakkaista ei terveydellisistä syistä voinut nauttia aterioinnin yhteydessä mallasjuomia, tulisi heille tarjolla viiniä ja viinakasi. Alkoholioikeudet saatiin taloon vielä samana vuonna.

Syksyllä 1896 ravintoloitsijaksi tuli ruotsalainen Carl Alfred Svedenborg, jonka toimesta v. 1897 ”Hamburger Bierhalle, Vin- och delikatess-RESTAURANT” muuttui ”täydellisten oikeuksien ravintolaksi” ja sai nimen Hamburger Börs. Samassa yhteydessä laajentui toiminta toiseen kerrokseen ja avattiin Hamburger Börsin kesäpuutarha, joka tuolloin oli laakeripuvin somistettu ulkoilmaravintola.

Vuonna 1898 tukholmalainen neiti Wallina Valtin osti Hamburger Börsin ja laajensi sen hyvätoiseksi hotelliksi:

”Lauantai maaliskuun 12 päivä 1904 oli merkityksellinen Hamburger Börsille. Silloin avattiin majoituspuoli, 14 huonetta, matkustajien käyttöön ja samalla alkoi Hamburger Börsin asema laajalti tunnettuna hotellina. Päivää vietettiin juhlavasti. Hotelli kykeni viehättämään vieraitaan. Huoneiden sisustukseen ja kalustukseen sekä mukavuuksiin oli kiinnitetty erikoista huomiota, kaikki oli huolella ja maulla valittu. Kaikissa huoneissa oli lisäksi sähkövalo ja puhelin.” Hotellivieraat lisäsivät Hamburger Börsin toimintaan eloa ja väriä. Börsin ”showtoiminta” alkoi samaan aikaan. Näyttelijät, laulajat, jonglöörit ja musikanit viihdyttivät hotelli- ja ravintolavieraita. Ensimmäisen maailmansodan aikana saksalaisviihamielinen suuntaus pakotti hotellin muuttamaan nimeä. Uudeksi nimeksi tuli Grand Hotel Börs ja se oli erittäin suosittu huvittelu paikka jopa kieltoain aikana.

Nykyisen tilausravintola YläBörsin alkuperäisen jugendhengen on alkujaan suunnitellut arkkitehti Max Frelander. Seinämaalauksien ornameenteissa hän on kuvannut kansallisromantiikan aikaan sopivasti pihlajanmarjoja - Suomen kansallismarjoja, jotka näkyvät eri muodoissa useimmissa hänen töissään. Alkuperäiset väliovet lasimaalauksineen on kunnostettu ja niiden puuosien on palautettu 31 maalikerroksen alta löytynyt oma vaalea sävy. 50-60 -luvulle tyypilliset upeat, suuret kristallikruunut on entisöity ja näin haluttu säilyttää suuri juhlan tuntu tilassa. Taiteilija Salokiven suuri taulu hallitsee edelleen Kivi-kabinettia ja Neiti Valtinin mukaan nimetty tila viehättää tutuilla tyylihuonekaluillaan.

Ja edelleen yli sata vuotta myöhemmin - vuodesta 1947 lähtien Turun Osuuskunnan toimesta - Hamburger Börsin tarina jatkuu neiti Valtinin periaatteita noudattaen eli taloa jatkuvasti kehittämällä ja asiakkaiden viihdyttämiseen panostaen. Vieraanamme viihdyttään...

Lähde: Hamburger Börsin historiikki 1950-luvulta, kirjoittanut professori Toivo T. Rinne, maakuntamuseon ent. johtaja ja Turun Osuuskunnan hallintoneuvoston silloinen puheenjohtaja sekä talomme henkilökunta.

TOK LIIKETOIMINTA OY, PL 186, 20101 Turku, Finland, Y-tunnus 1107073-3, Kotipaikka Turku
MYyntipalvelu/SALES SERVICE CENTRE Tel. +358 (0)2 337 3800, fax +358 (0)2 231 1010,
myyntipalvelu.turku@sokoshotels.fi, sales.turku@sokoshotels.fi
www.sokoshotels.fi

HAMBURGER BÖRS
ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

Kirkonpaltwelija

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Turussa 24.– 25.6. 2014

– Yhdistys 80 vuotta –

TIISTAI 24.6.2014

- 8.30 Ilmoittautuminen ja tulokahvit**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs,
Kauppiaskatu 6, Turku
- 9.00 Kesäpäivien avaus 571: 1–4**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja
Katja Warpenius-Allonen
* Ritva Rasila, toiminnanjohtaja,
Kirkon alat ry
* Tuomiorovasti Heimo Rinne
- 10.00 Kevennetty siivous
- menetelmät ja ergonomia**
* Päivi-Leena Salviander
Myyntiedustaja
KiiltoClean Oy
* Jarkko Suominen
Myyntipäällikkö
Papyrus Supplies Oy
- 12.00 Lounas 472: 1**
* Sokos Hotel Hamburger Börs
Ravintola YläBörs, 2. kerros
- 13.00 Yhteistyön ytimessä
- puitteet hyvälle yhteistyölle**
* Terhi Mäkinieniemi
Muutosvalmentaja,
työyhteisökouluttaja, toimittaja
- 14.15 Kahvit**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
- 14.45 Miten meidän käy
- mikä on kirkon tulevaisuus?
- onko kirkon aika ohi? 600: 1, 3–5**
* Keijo Toivanen
Kunniasuntio, rovasti
- 16.30 Vuosikokous**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Kauppiaskatu 6, Turku
Regina-kokousosasto
- 19.00 Juhlapäivällinen
Yhdistys 80 vuotta**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Ravintola YläBörs, 2. kerros

KESKIVIIKKO 25.6.2014

- 8.30 Kirkon esittely**
* Turun tuomiokirkko
Aiju von Schönneman
- 9.00 Juhlajumalanpalvelus**
* Turun tuomiokirkko
* Saarnaa arkipiispa Kari Mäkinen
* Liturgina tuomiorovasti Heimo Rinne
- 10.30 Valokuvaus**
* Turun tuomiokirkon portailla
KameraAitta, Markku Koivumäki
- 11.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Ravintola YläBörs, 2. kerros
- 12.30 Hiljaisen tiedon siirtäminen työyhteisössä**
* Ukko Kärkkäinen, runoilija
* Kaisa Kautto-Koivula, yrittäjä **511**
- 14.30 Kesäpäivien päätös**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Regina-kokousosasto
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
23.–24.6.2015 Kotka
Original Sokos Hotel Seurahuone Kotka
Keskuskatu 21
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero **338**
- 15.00 Lähtökahvit**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs

**Vielä ehdit ilmoittautua
opinto- ja neuvottelupäiville**
www.kirkonpalvelijat.fi
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
tai Kari Hartikainen
050 520 7003

Majoitus: Original Sokos Hotel Hamburger Börs, Kauppiaskatu 6, Turku

Turku toivottaa tervetulleeksi

Hei, olen Turussa, 24.-25.6.2014 pidettävien Opinto- ja koulutuspäivien juhlatoimikunnan puheenjohtaja Katja Warpenius -Allonen.

Entiseltä ammatiltani olen taidekehystäjä. Elämäntilanteiden muutoksen kautta polkuni johti Turun ja Kaarinan srk-yhtymän palvelukseen vuonna 1999. Aluksi tehtäviäni olivat sijaisuuksia. Mieleen on jäänyt erityisesti kesä 2000, jolloin sain työskennellä Turun tuomiokirkossa ja pienessä Kuusiston kirkossa Kaarinassa. Sitten työni vakinaistettiin ja sain hoidettavakseni Maarian seurakunnassa olevan Hepokullan srk-talon ja Papinholman srk-talon Kaarinassa.

Muutoksen jälkeen, kun Kaarinaan valmistui uusi Poikluoman seurakuntatalo anoin siirtoa sinne. Hepokullan jättö tapahtui haikein mielin. Asun kuitenkin Kaarinassa, joten nyt molemmat taloni ovat siellä.

Ammatillinen kouluttautuminen ja sen ylläpitäminen on meille kaikille tärkeää. Omassa työssäni olen kouluttautunut siivoustyönohjaajaksi ja suntiokoulutuksesta valmistuin 2006.

Omassa työssäni hyvä ammatillinen koulutus ja lähimmäisenrakkaus ovat kantava voima.

Muutos on tämän päivän sana, viime lokakuussa luovuin Papinhol-

man srk-talosta, joka on pieni, ihana srk-talo meren rannalla. Siirryin työskentelemään Kaarinan kirkolle ja Poikluoma on edelleen ykköspaikkani.

Muutoksessa on aina kaksi puolta, luopuessaan jostain vanhasta, saa jotain uutta tilalle. Uudet työkuviot ja uudet työkaverit, jotka ensin voivat tuntua aika haasteellisiltakin ovat kuitenkin piristäviä. Liiankin tuttua on muutosvastarinta, jonka seurakunnallinen ilmaisu on: "Näin meillä on tehty aina".

Paljon on virrannut vettä Aura-joen siltojen alla Kirkonpalvelijoiden 80-vuotisen taipaleen aikana. Hieman huolestuneena seuraamme nykyistä suuntausta, joka myös meillä Turussa kirstii taloutta. Toistaiseksi kuitenkin irtisanomisiin ei ole tarvinnut mennä, vaan töitä on jaettu uudelleen eläkkeeläsiirtymisten ja luonnollisen poistuman kautta.

Tämä koskee koko seurakuntaa, eikä vain kirkonpalvelijoiden. Yhtymässä luovutaan taloista, joiden käyttö on vähäistä ja karsi-

taan päällekkäisiä toimintoja. Luotavaisin mielin kuitenkin juhlatoimikunnassa katsomme eteenpäin ja olemme suunnitelleet Turussa järjestettäviä opinto- ja koulutuspäiviä.

Ohjelmaan olemme yrittäneet saada ajankohtaisia asioihin tarttuvia luentoja ja luennoitsijoita.

Toivomme, että lähette runsain joukoin liikkeelle ja saamme esitellä teille kaunista Turkua. Odotamme innolla tulevia tapaamisia ja toivottamme teidät tervetulleiksi Turkuun!

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous

pidetään 24.6.2014 klo 16.30 alkaen Original Sokos Hotel Hamburger Börs, Regina-kokousosasto. Osoite Kauppiaskatu 6, Turku.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja
Kari Hartikainen
sihteeri

Tampereella 12.3.2014

Joko joutui ?

Pohjoista pallonpuoliskoa järäyt-
ti uutinen, ettei suvivirttä saisi-
kaan veisata, kun siinä on liian kau-
nis sävelm. eiku uskonnollinen si-
sältö ! Jaaha ! Sitten ei lauleta En-
kelitaivasta joulujuhlissa jne. Kyllä
lakimiehet ovat tarkkoja. Lupa lau-
laa tulikin sitten itsensä hallituk-

sen pöydältä. Ei silti, onhan kysy-
mys maata ja maisemia kaatavas-
ta asiasta. Ehdin kuitenkin tehdä
eka värssyihin paremman sisällön,
kun juhlat lähestyvät. Onneksi sitä
ei tarvitse laulaa kuin kotona koe-
mielessä.

Siispä näin:

*Jo joutui karvas aika ja puute hirmuinen,
on politiikan kaaos taas jälleen luonut sen.
Kun verot kaikki nousee ja lapsilisät pois,
on niin kuin kukkasetkin kedolla kuolla vois.*

*On vanha suvivirsi kai kohta kielletty,
mut vielä Maamme-laulu juhliassa sallittu.
On kirkko konkurssissa, siis lahkot juhlikaa !
Ohjeet on uudet meillä olla ja rehvastaa*

*Ei säkeistöjä liikaa laulussa olla saa
niin helpompi on kaikkein se mieleen muistuttaa.
Hyvästi suvivirsi ja hartaat sävelet !
On kaikkein kansain kriisit vaan murheet kotoiset.*

Snap

Satakunnan alaosaston

Vuosikokous 2.7.2014 klo 17.00 Noor-
markun kirkko, Kirkkotie 1, 29600 Noor-
markku. Iltaa jatketaan klo 18.00 alka-
valla lauluillalla Ison Ristin juurella (sa-
teella kirkossa).

Toimikunta

Innostu TKO?

– www.turunkristillinenopisto.fi –

Suntion ammattitutkintoon valmistava koulutus

Koulutus on suunniteltu suoritettavaksi työn ohessa.
Monimuotoisena toteutettava opetus koostuu lähi-
opetuksesta, itsenäisestä työskentelystä ja työpaikalla
toteutuvasta oppimisesta.

Koulutus on mahdollista suorittaa myös oppisopimuksella.
Kaikki opiskelijat hankkivat itse työssäoppimispaikan tai
oppisopimuspaikan. Työpaikka, oppisopimuspaikka tai
työssäoppimispaikka on edellytys opintojen aloittamiselle.
Hakuaika päättyy 1.9.2014. Lähiopetus alkaa 15.9.2014.

Turun kristillinen opisto
Lustokatu 7, 20380 Turku
p. 02 4123 500 • info@tk-opisto.fi

Kevennetty siivous Sappax tasopuhdis- tusmenetelmällä

Tulemme kertomaan Opinto- ja koulutuspäivillä kevyestä Sappax tasopuhdistusmenetelmästä, joka soveltuu lattia- ja kalustepintojen puhdistukseen. Sappax tuotevalikoimasta saadaan kevyt ja ergonominen vaihtoehto erilaisten pintojen- ja materiaalien puhdistukseen. Sappax on suomalainen avainlipputuote. Kerromme myös kotimaisista Kiilto ammattisiivousaineista ja Papyrus Suppliesin edullisesta toimitustavasta seurakuntayhtymillä.

Papyruksen tuotevalikoimaan kuuluu Sappax ja Kiiltotuotteiden lisäksi jätesäkit, pehmopaperit, kynttilät, kertakäyttöastiat, ym., ym.

Jarkko Suominen
Myyntipäällikkö
Papyrus Supplies Oy

Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs.
00520 HELSINKI
puh. 0207 912 530
fax 0207 912 531
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi
Toimisto on avoinna ma-pe klo 9-15.

Ritva Rasila

Toiminnanjohtaja
Toimiston johtaminen, hallinto- ja neuvotteluasiat, julkaisujen päätoimittaja
0207 912 534, 040 8280 656

Chanthy Nybergh

Toiminnanjohtajan assistentti
Johdon avustaminen, viestintäpalvelut
0207 912 536

Anna-Maria Numminen

Lakimies
Evl ja ort. sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, sosiaaliturva-asiat, liittojuristi
0207 912 538

Ingrid Rimmelgas

Lakimies
Evl. ja kr.järjestöjen sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, luottamusmieskoulutus
0207 912 537

Hannele Halinen

Jäsenpalvelusihteeri
Jäsenpalvelu, jäsenmaksuasiat, kuntoremonttilomat
0207 912 530

Galina Voloshina

Toimistopalvelusihteeri,
Jäsenrekisteri, osoitteenmuutokset, kurssi-ilmoittautumiset
0207 912 533

Jaana Kovanen

Kirjanpitäjä
Talous, aluetoimikunta
0400 214 437

Jussi Ikkala

Opiskelijasihteeri
050 3703 683

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2014

KAARINA YLI-SOMERO

puheenjohtaja
puh. 0400 797 230
kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

EIJA JAAKOLA

varapuheenjohtaja
puh. 040 595 7001
eija.jaakola@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 040 804 9415
osmo.nissi@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

ARJA AURANEN

puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050 404 7194
jouni.honkanen@evl.fi

TUOMAS LEMINEN

puh. 044 744 0049
tuomas.leminen@evl.fi

ANTTI RUUSKANEN

puh. 040 735 0191
antti.ruuskanen@evl.fi

KRISTIINA SANAKSENAHO

puh. 040 527 2107
kristiina.sanaksenaho@evl.fi

TUULA TUOMINEN

puh. 0400 378 069
tuula.tuominen@evl.fi

*Herra, auta meitä suostumaan arkipäiväämme.
Auta meitä arvostamaan hetkiä, joihin ei sisälly mitään erityistä, hetkiä,
jotka ovat täynnä työtä, aherrusta ja totunnaista rytmiä.
Opetä meitä näkemään uusin silmin myös ihmiset, joiden lähellä elämme.
He tuottavat meille iloa ja päänsaivaa, he aiheuttavat meille työtä,
mutta kukaan ei voi heitä korvata. Autä meitä arvostamaan heitä silloinkin,
kun asiat sujuvat eri tavalla kuin olisimme toivoneet.
Ohjaa meitä arvostamaan hiljaista uskoa ja luottamusta.*

Anna-Mari Kaskinen

Kirkonpalvelija

N:o 2/2014 – 61. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Paino:

Kopijyvä Oy
Taitto: Jarmo Salonen
offset.aineisto@kopijyva.fi

Seuraava lehti ilmestyy 9/2014.

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258